

JAN KOCHANOWSKI

Pieśń XXII
(Rozumie mój,
próżno sie masz
frasować...)

JAN KOCHANOWSKI

PIEŚNI, KSIĘGI PIERWSZE

*Pieśń XXII*¹

Rozumie mój, prózno sie masz² frasować:
Co zginęło, trudno tego wetować³;
Póki czas był, póki szczęście służyło,
Czegoś żądał, o wszystko łącno⁴ było.

Teraz widzisz, że nam niebo nie sprzyja:
W czym sie kochasz, to cię daleko mija.
Cóż temu rzec? I szkoda głowy psować⁵;
Lepiej sie nam na lepsze czasy chować.

A nie mniemaj, byś sam był w tej niewoli:
Nalazłby sie, kogo to nie mniej boli;
Jeno ludzie snadniej⁶ zakryć umieją,
Acz nie z serca, z wierzchu sie przedsię śmieją.

Mnie, smutnego, ten dowcip⁷ nie ratuje,
Wyda mię twarz, gdy sie serce źle czuje.
Wszakóż widzę, że sie prózno frasować:
Co zginęło, trudno tego wetować.

¹W przypisach gwiazdką oznaczono wyrazy, które są używane do dziś, ale których znaczenie w *Pieśniach* jest odmienne od znaczenia obecnego. [przypis edytorski]

²*próżno (...) masz* — nie powinieneś. [przypis redakcyjny]

³*wetować* (starop. czas. łączy się z D.: czego?) — odzyskać (z B.: co?). [przypis redakcyjny]

⁴*łącno* (starop.) — łatwo. [przypis redakcyjny]

⁵*szkoda głowy psować* (starop.) — szkoda zwracać sobie tym głowę. [przypis redakcyjny]

⁶*snadnie* (starop.) — łatwo. [przypis redakcyjny]

⁷*dowcip* (starop.) — tu: być może chodzi o sprytne ukrywanie uczuć (dowcip jako fortel, zdolność kombinowania, pomysłowość). [przypis redakcyjny]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesni-ksiegi-pierwsze-piesn-xxii>

Tekst opracowany na podstawie: Pieśni Jana Kochanowskiego księgi dwoje, Drukarnia Łazarzowa, Kraków, 1586

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska, Piotr Wilczek.

Okładka na podstawie: [kevin dooley@Flickr](https://www.flickr.com/photos/kevin-dooley/), CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).